

МИНИСТЕРСТВО НА ТРУДА И СОЦИАЛНАТА ПОЛИТИКА

№ 67-31 от 14.06.2007 г. относно прилагането на някои разпоредби на Наредбата за структурата и организацията на работната заплата

На поставени въпроси относно прилагането на някои разпоредби на Наредбата за структурата и организацията на работната заплата (НСОРЗ) се предоставя следната информация:

1. По чл. 4, ал. 4 НСОПЗ - дали ще бъдат разработени на национално ниво показатели, по които да се отчитат сложността, отговорността, тежестта на труда и параметрите на работната среда при оценка на работното място.

Предназначението на цитираната по-горе наредба е да определи основните параметри на работната заплата, видовете допълнителни трудови възнаграждения, редът и начинът за формиране и изчисляване на трудовите възнаграждения на работниците и служителите, както и минималните размери на регламентираните допълнителни трудови възнаграждения.

И в този смисъл наредбата представлява единен минимален държавен стандарт, който е задължителен за прилагане от работодателите при разработването на системите за заплащане на различните нива - на отраслово, браншово или на ниво предприятие.

Изброените в чл. 4, ал. 4 НСОПЗ елементи за оценка на работното място съставляват част от тези минимални стандарти, въз основа на които да се извършва оценката на работната среда. В структурата на оценката на работната среда обаче могат да се включат и други елементи, специфични за отделния отрасъл, бранш или предприятие, които да се договорят в колективен трудов договор на съответното равнище, или във Вътрешните правила за организация на работната заплата.

Поради спецификата на всяка икономическа дейност и всяко предприятие и организация, не е целесъобразно да бъдат договорени на национално ниво показатели и индикатори за изброените в чл. 4, ал. 4 елементи за оценка на работната среда, поради което те следва да бъдат обект на внимание на колективните трудови договори на отраслово, браншово и на равнище предприятие, или на вътрешните актове по работната заплата в предприятието или организацията.

2. По чл. 5, ал. 3 НСОПЗ - определянето с акт на Министерския съвет на диапазоните на бюджетните заплати по длъжностни нива и връзката им с изготвянето на колективните трудови договори и вътрешните правила за организация на работната заплата.

Постановлението за заплатите в бюджетните организации и дейности, което правителството приема всяка година е обвързано с изпълнението на Закона за държавния бюджет на Република България, тъй като с него се приемат параметрите на политиката по доходите в бюджетния сектор за всяка година. Периодът, от който ще се извършва актуализацията на заплатите и процентът на нарастването им, също се определя в закона.

При приемането на двата акта се следва определена съгласувателна процедура и като част от нея е съгласуването им с представителните на национално равнище организации на работодателите и синдикатите.

Чрез тяхното участие в този процес се създава възможност членовете на тези организации още в предварителната фаза на подготовката на тези документи да получат информация за бъдещите промени в тази област, която да им бъде в помощ и при преговорите за промяна в колективните трудови договори и вътрешните правила за заплатите. Ако липсват активни работодателски и синдикални организации в сферата на дейността на предприятието или организацията, то може да се обърне за информация към съответното министерство, което е негов принципал.

Тазгодишното изменение на бюджетните заплати с 10 %, съгласно Закона за държавния бюджет на Република България - 2007 г., е от 1.07.2007 г.

Новото постановление, с което се определят минималните и максималните размери на основните заплати по длъжности и дейности на заетите в бюджетния сектор, бе прието от Министерския съвет и влиза в сила от 1.07.2007 г.

Тъй като НСОПЗ се прилага за всички работници и служители по трудово правоотношение, независимо от формата на собственост на предприятието или организацията, и за да не възникне противоречие между законовите и подзаконовите норми, регулиращи заплатите на заетите в бюджетния сектор, с текста на чл. 5, ал. 3 от наредбата е пояснено, че само за тази категория служители диапазонът на заплатите се определя с акт на Министерския съвет. Имайки предвид, че периодът на ежегодната актуализация на бюджетните заплати е непостоянна величина, т.е. той се определя всяка година със Закона за държавния бюджет, няма как в наредбата да бъдат фиксирани срокове, в които да се извършат промени в колективните трудови договори и вътрешните правила за заплатите за тази категория работници и служители. Действия по актуализация на техните заплати могат да бъдат предприемани едва след приемане на съответното постановление.

Предвиденият с ПМС № 4 от 17.01.2007 г., обн., ДВ, бр. 9 от 26.01.2007 г., гратисен период за приемане на Наредба за структурата и организацията на работната заплата, до влизането ѝ в сила от 1.07.2007 г., е съобразен с необходимостта от технологично време за изготвяне и договаряне на национално ниво на механизъм за определяне на новото, допълнително трудово възнаграждение за придобит трудов стаж и професионален опит.